

BESLUITNEMING OOR DIE VOORGESTELDE ARTIKEL 1: DIE PROSES (KERKORDELIK)

Die NG Kerk Vrystaat het in 2013 haarself verbind tot die kerkordelike proses soos wat dit in Artikel 44 van die Kerkorde (2011) uitgespel is, met die oog op 'n besluit oor die Belydenis van Belhar. Die NG Kerk Vrystaat het die Algemene Sinode van die NG Kerk versoek om hierdie kerkordelike proses so spoedig moontlik van stapel te stuur, en 'n beroep op die Algemene Sinode en alle kerkvergaderings gedoen, ook in ringe en gemeentes, om toe te sien dat hierdie proses inklusief, gebalanseerd en vry van dwang sal verloop, eerlik en openhartig, in 'n gees van onderlinge liefde, respek en vertroue, met 'n opregte gebed dat daar heling in ons kerke sal kom, en in gehoorsaamheid aan die Woord en Gees van Christus (Handelinge van die Vrystaatse Sinode 2013).

Met dié besluite het die NG Kerk Vrystaat haarself verbind aan bepaalde **waardes** wat deurentyd gedurende die proses nagestreef en gehandhaaf moet word. Dié waardes vereis dat daar nougeset gehandel moet word volgens die toepaslike bepalinge van die artikels en reglemente van die *Kerkorde* asook die riglyne soos vervat in die ASM se *Kommunikasie aan sinodes oor die prosesse tov die wysiging van Artikel 1* en die bylaes wat dié skrywe vergesel het.

Met die oog op bogenoemde, moet gelet word op die volgende¹:

1. Stemming deur kerkraade

Elke kerkraad moet *twee* vergaderings hou waartydens besluite geneem word oor die Voorgestelde Artikel 1 - 'n *eerste vergadering* om 'n besluit te neem oor sy aanbeveling oor die voorstel van die Algemene Sinode en dan, nadat die aanbeveling aan die lidmate voorgelê is vir hulle instemming, 'n *tweede vergadering* waar die kerkraad sy besluit finaliseer met 'n tweederdemeerderheidstem. Dié besluit word dan wéér op twee agtereenvolgende Sondae aan die gemeente voorgelê vir approbasie (KO 2013, p. 136, Regl. 24, pt 1).

- 'n Kerkraad bestaan uit al die bedienaars van die Woord, asook die ouderlinge en diakens (KO 2013, p. 15, Art 26.2).
- Iemand kan slegs in een van bogenoemde ampte dien indien die persoon op 'n wettige wyse beroep (of verkies) is, die nodige approbasie verkry het, en in die amp bevestig is (KO 2013, p 6, Art 5). 'n Persoon kan slegs in die amp bevestig word indien die persoon se lidmaatskap deur die betrokke kerkraad in ooreenstemming met die kerklike bepalinge erken en aangeteken is.
- 'n Gewone kerkraadsvergadering moet tydens die erediens op die Sondag voor die vergadering aan die gemeente bekend gemaak word (KO 2013, pp 268 – 269, pt 12.1).
- 'n Buitengewone kerkraadsvergadering word bepaal deur die voorsitter self of op versoek van minstens twee lede met opgaaf van redes. Die agenda van 'n buitengewone vergadering mag slegs die saak waarvoor hy byeengeroep is, bevat (KO 2013, p 269, pt 12.2).

¹ Alle verwysings na die *Kerkorde* is geneem uit *Die Kerkorde van die Nederduitse Gereformeerde Kerk Vrystaat 2013*.

Kennisgewing van 'n buitengewone vergadering moet aan die toets van redelikheid/billikheid voldoen, d.w.s. daar moet bv. toegesien word dat alle kerkraadslede in kennis gestel word, dat die kennisgewing hulle 'n redelike tyd voor die vergadering bereik, ens. Dit is raadsaam om die wyse van kennisgewing op te neem in die notule van die vergadering.

- 'n Kerkraad kan nie 'n besluit(e) neem oor die Voorgestelde Artikel 1 by wyse van 'n sogenaamde “konsistoriebesluit” nie. So 'n “vergadering” is nie wettig gekonstitueer nie kan dus géén (regs) geldige besluite neem nie.
- Daar moet altyd 'n bedienaar van die Woord teenwoordig wees by 'n kerkraadsvergadering - óf die plaaslike bedienaar van die Woord, óf die konsulent, óf 'n ander bedienaar van die Woord deur die ring of sy gevolmagtigde daartoe aangewys (KO 2013, p 16, Art 28.4).
- 'n Kerkraadsvergadering vind plaas onder die leiding van 'n gekose/aangewese voorsitter (KO 2013, p 16, Art 28.2 en 28.4).
- 'n Kerkraadsvergadering is 'n geslote vergadering. Dit beteken dat slegs die bedienaar(s) van die Woord, ouderlinge en diakens die vergadering bywoon (KO 2013, p 190, pt 1.8).
- Indien die skriba/saakgelastigde nie 'n lid van die kerkraad is nie, maak sy/haar teenwoordigheid dit nie tot 'n oop vergadering nie (KO 2013, p 269, pt 15). Hy/sy mag egter nie deelneem aan die stemming deur die kerkraad nie, maar kan wel as belydende lidmaat aan die stemming deur die lidmate deelneem.
- 'n Kerkraadsvergadering is slegs wettig wanneer meer as die helfte van die lede teenwoordig is (KO 2013, p 190, pt 1.10). Die getalle word bereken aan die hand van die aantal gevulde poste.
- 'n Kerkraadsvergadering word, soos alle kerkvergaderings, met gebed geopen en gesluit (KO 2013, p 190, pt 1.9).
- Die behandeling van sake, ordemosies, spreekbeurte, voorstelle, stemming, revisie en die hou van die notule word gedoen aan die hand van die Reglement van Orde (KO 2013, pp 190 – 196).
- Die stemming oor die Voorgestelde Artikel 1 geskied by wyse van geslote stemming op die voorgestelde stembriewe. 'n Voltooide stembrief mag op geen wyse met 'n bepaalde persoon verbind kan word nie. Die stembriewe moet deur ringe in veilige bewaring gehou word vir toekomstige verwysing indien nodig.

2. Stemming deur die belydende lidmate

- Elke kerkraad besluit self in die lig van plaaslike omstandighede, op watter van die twee voorgestelde wyses lidmate die geleentheid kry om deel te neem aan die stemming (KO 2013, p 137, pt 2).
- Dit is die verantwoordelikheid van elke belydende lidmaat om vooraf seker te maak dat sy/haar lidmaatskap van die gemeente in orde is. Gemeentede moet vooraf by wyse van die vier weke aankondiging van die gemeentevergadering of andersins gevra word om by die kerkkantoor of skriba van die kerkraad met sekerheid vas te stel of belydende lidmaatskap in die gemeentelike register aangeteken is. Kerkrade tref plaaslike reëlings om lidmate hierin tot hulp te wees.
- Indien 'n kerkraad besluit dat die lidmate by 'n gemeentevergadering sal stem, moet daar op vier agtereenvolgende Sondae vooraf kennis gegee word van beide die vergaderdatum en die inhoud van die voorstel. Die kworum vir die gemeentevergadering is die aanwesige

aantal lede op die voorwaarde dat daar op die voorgeskrewe wyse behoorlik kennis gegee is van die vergadering.

- Wanneer die instemming van lidmate sonder 'n gemeentevergadering persoonlik van die belydende lidmate van die gemeente gekry word, is daar nie 'n kworumvereiste nie. Kworums is vir vergaderings, nie vir individuele stemmings nie. Die uitslag word bepaal deur die stembriewe te tel wat teen die keurdatum terug ontvang is.
- Die stemming oor die Voorgestelde Artikel 1 geskied by wyse van geslote stemming op die voorgestelde stembriewe. 'n Voltooide stembrief mag op geen wyse met 'n bepaalde persoon verbind kan word nie. Die stembriewe moet deur ringe in veilige bewaring gehou word vir toekomstige verwysing indien nodig.
- Die uitslag van die stemming kan eers na die gemeentevergadering bekend gemaak word op voorwaarde dat die uitgebragte stemme in veilige bewaring gehou word en slegs oopgemaak en getel mag word in die teenwoordigheid van die ring se waarnemers.
- Oorweging moet geskenk word om geslote, veilige houers daarvoor te voorsien. Ringe kan kerkrade in dié verband adviseer.

3. Monitering deur ringe

- Ringe tref die nodige reëlins na gelang van plaaslike omstandighede om die prosesse te koördineer en adviseer kerkrade waar nodig.
- Die ringe moniteer die uitvoering van die proses in die gemeentes van die ring.
- Minstens twee verteenwoordigers van die ring, wat nie lidmate van die gemeente is nie, woon die twee kerkraadsvergaderinge asook die gemeente-vergadering/stemtelling by.
- Besware teen die wyse van die uitvoering van die proses word deur die ring of sy gevolmagtigde hanteer.
- Die waarnemers van die ring sertifiseer (op die vorm wat deur die ASM voorsien is) aan die einde dat daar aan al die kerkordelike vereistes voldoen is.
- Voltooide stembriewe word deur die ring in bewaring gehou totdat daar vanaf die Algemene Sinode via die Sinode kennisgewing ontvang is dat dit vernietig kan word.

HM Janse van Rensburg (Voorsitter: Sinodale Taakspan Kerkorde)

SA Smuts (Skriba: Sinodale Taakspan Kerkorde)